

CORNAMUSAM 2002

Francesc Sans

5 de juliol. És de nit, però fa bonança. Tot fa pensar que per als olotins serà un bon divendres d'estiu, d'aquells que conviden a sortir. De sobte, una multitud enlaira la seva mirada i el temut balcó dels espants de l'església de Sant Esteve s'il·lumina. Què ens està passant? Surt el Jordi Inglada i infla el sac —la manxa borrega, que diu ell— i els ulls del públic s'il·luminen. Saben que quan comenci a tocar, res després serà igual en els propers dos dies: ha començat l'XI Cornamusam, el Festival Internacional de la Cornamusa d'Olot. Amb la «Tocada d'Inici» del Jordi, des del cim del campanar, apareix la Cabreta, que després de dormir tot un any, no pot resistir la crida a la festa, i el públic ho sap i l'espera, i la vol veure ballar amb bogeria. La cobla de ministrers de la ciutat li toca aquelles dues músiques que tant li agraden, i els presents seguim amb emoció les seves evolucions, i aplaudim els seus salts i giragoneses. La gresca ja no es pot aturar i anem tots cap a l'Hospici, convertit en pati de concerts per escoltar amb tranquil·litat el primer dels concerts del Festival: Sol de Nit hi posa la seva personalíssima música, i un nombrós públic, ovacions i aplaudiments. La mala fortuna apareix sobre l'escenari i la Cati Plana —acordionista entre les acordionistes— pateix un accident (sortosament superat) que altera l'ordre d'un concert que fins llavors s'havia desenvolupat amb un bon ritme i que anava augmentant l'atracció dels assistents. La matinada pot amb el bordó, i els sons dels

primers sacs s'esvaeixen per donar pas a la tranquil·litat i a la placidesa de la nit olotina, i al descans de la cabreta i de tota la companyia.

El dissabte és el dia central del Cornamusam, on es concentren la major part dels actes i l'atracció de públic és major. El matí s'enceta amb un plat fort: la presentació de la publicació de les obres guardonades amb el Premi Ratafia Russet de composició per a sac de gemecs dels anys 1998-2000, algunes de les quals ja es podien escoltar en el disc compacte *Cornamusam '98*, una acurada edició a càrrec de Joan Jo-

sep Mayans i Xevi Batlle, convertida ja en eina de treball dels sacaires i que ben segur ajudarà a consolidar un repertori divers i modern en un món que alguns volen veure massa homogeni i antic: diversitat de colors, diversitat de gustos i diversitat de músiques! La presentació es complementa amb una xerrada del Salvador Palomar, membre de l'entitat reusenca Carrutxa, glossant els vint anys de nova vida del sac de gemecs: ell, que no n'és intèrpret, en va viure la gestació, en va patir els dolors del part i l'ha vist fer-se

SALVADOR PALOMAR

La cabreta sacaire, figura emblemàtica del Cornamusam.

*Actuació
dels Ministres
de la Ciutat
al Cornamusam
2002.*

adult. Molts, gairebé tota la joventut que érem a la conferència, no el vam veure néixer i ara el disfrutem, i sempre és bo recordar d'on venim per poder saber una mica on anem. I a tot això, una miqueta de música: el Galdric Santana i el Francesc Sans interpreten una part de les obres que recull el llibre, per fer-ho tot una mica més rodó i donar a conèixer aquest nou repertori.

Després d'un bon dinar, els músics agraeixen els restauradors amb unes toques, que per primer any es fan públiques. Una experiència a repetir, però la informalitat és el que dóna més qualitat a aquestes sobretauls. Després d'un breu repòs i d'una copeta de ratafia Russet, comença la cercavila. Des de fa tres anys, la Cabreta, que sempre ha anat envoltada de músics, es deixa acompanyar per una colla de balladors. Això sí, han d'anar acompanyats al so del sac de gemecs. Aquest any la dansa convidada és el Ball de Mossèn Joan de Vic, que, al contrari del que molts podrien pensar, és una de les danses més emblemàtiques de les festes que la ciutat de Reus dedica a sant Pere, al juny, i

a la Mare de Déu de Misericòrdia, al setembre. La seva presència no és casual: aquesta és una de les primeres danses que va ballar al so del recuperat sac de gemecs, que tot just renéixer ja es volia fer sentir pel carrer. Aquest tipus de ball, estrany en el cicle festiu del nord del país, és rebut amb curiositat: molts no havien vist mai danses de planxa i bastó, amb uns balladors que, a més, canten! La cercavila del Cornamusam també convida a lluir-se a un bon grapat de sonadors i agrupacions del nostre país, que omplen de gatzara la tarda garrotxina i fan passar una bona estona tant a grans com a petits. En acabar, una ballada de lluïment –la darrera oficial– de la cabreta, que s'acomiada del seu fidel públic fins a l'any vinent.

En els darrers anys la música celta ha omplert les nits del dissabte. Grans estrelles internacionals han passat pel pati de l'Hospici, des del mític Liam O'Flynn fins als no menys mítics Milladoiro. Però molts hem disfrutat també amb la música dels Xeremiers de Sa Calatrava, els germans Blanc o els també germans Tejedor. Aquest any tocava als renovadors del folk

gallec, Berrogüetto –això de renovar a imatge i semblança del que ja fa anys fan els escocesos i irlandesos és una mica estrany–, però no van defraudar un públic que ja venia entregat. El concert va durar una bona estona i va satisfer tothom, alguns perquè els agradava la música i a d'altres perquè la ratafia ho fa veure tot d'una altra manera. I quan la majoria del públic ja és fora, comença la festa! Els músics que a la tarda han sonat pel carrer treuen els seus instruments i comença la follia: ballades i toques que no paren, senegalesos que ballen sardanes curtes, i catalans que ballen polques com si fossin del Senegal. La nit és així.

I per acabar el Festival, s'ha fet per segon any un concert al parc que envolta el Museu dels Volcans. Punt de Malura va posar la música a un lloc magnífic que convida a disfrutar de la música estirat a la gespa o sota l'ombra d'un espone-rós arbre. Una manera ben tranquil·la de cloure un Festival que ho és tot: una trobada d'amics, un intercanvi d'experiències, un rigor d'organització, una plataforma de difusió i un camí a seguir durant molts anys.